

Крім того, упорядкований перелік термінів АПП дозволяє одразу обирати необхідний аспект розглядання теми або предмета і здійснити швидкий перехід до відповідної рубрики.

Удосконалення і оптимізація інформаційної бібліотечної технології, формування засобів тематичного пошуку в електронному каталозі бібліотеки — це процеси, необхідні для адаптації бібліотеки до умов сучасного інформаційного суспільства, в якому інформація, знання та інформаційні технології є визначальними чинниками розвитку суспільства в цілому, і потреб сучасного користувача.

З ІСТОРІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ АРХІВНОГО ФОНДУ ОСОБОВОГО ПОХОДЖЕННЯ ННСГБ НААН

Підгайна Т.М.

Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН (м. Київ)

Головним архівним підрозділом у системі ННСГБ НААН є сектор архівів, який здійснює порядок комплектування документів, їх зберігання та облік, а також сприяє їх всебічному використанню в наукових та історико-культурних цілях, відповідно до вимог Закону України «Про Національний архівний фонд і архівні установи».

Сектор архівів ННСГБ НААН формує і підтримує роботу архівного фонду № 5024, наданого ЦДАВО України, який розподіляється на декілька додаткових фондів, які мають свою внутрішню нумерацію, порядок приймання документів, належним чином науково обробляються. Серед них слід виділити архівний фонд особового походження ННСГБ НААН – сукупність документів видатної наукової постаті, що відносяться до однієї особи, сім'ї чи роду та мають аграрно-наукову й історико-культурну цінність, прийняті в установленому порядку на архівне зберігання. Він створений у 2011 р. з метою збереження для майбутніх поколінь документів видатних учених-аграріїв України. Архівний фонд особового походження передбачає зберігання наукових, творчих, рукописних, осібних та інших документів особового походження видатних постатей, які мають винятковий науковий інтерес. Робота архіву здійснюється на основі положення про архівний фонд особового походження ННСГБ НААН, яке затверджено 29 квітня 2011 р., положення про науковий архів ННСГБ НААН та про експертну комісію при науковому архіві.

Для формування архівного фонду особового походження видатних вчених-аграріїв можуть бути наступні особи: дійсні члени та члени-кореспонденти НААН України, вчені-засновники наукових установ, основоположники нових наукових напрямів, автори визначних наукових відкриттів, лауреати вітчизняних, міжнародних та іменних премій системи НААН, погоджених дирекцією ННСГБ НААН.

На початковому етапі співробітниками архіву проводяться переговори з власником документів особового походження щодо складу, змісту, повноти

архіву, умов передавання, тощо. Всі зібрані відомості працівник архіву, що контактував з власником документів, викладає у доповідній записці на ім'я директора. У разі, якщо висновок директора позитивний – заповнюють персональну картку фондоутворювача, відомості про фондоутворювачаносять до списку джерел формування архіву.

Передача документів відбувається на основі письмової заяви власника чи його представника з резолюцією директора установи, акту приймання-передавання документів на постійне зберігання до архіву ННСГБ НААН, який підписується сторонами та затверджується директором установи. Власнику документів видається розписка про прийняті документи.

У разі досягнення домовленостей щодо надходження документів до державної архівної установи на умовах дарування, між обдарованим в особі директора і дарувальником документів особового походження укладається договір дарування.

У договорі дарування власник документів відповідно до Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» має право зазначити умови доступу до документів та користування ними.

Особові архівні фонди складаються як з документів особового походження, так і з офіційних документів. У цілому, документи особового походження характеризуються різноманіттям типів (документи з паперовим та спеціальним носієм) та видів (залежно від класифікаційних ознак).

Склад і зміст документів фонду значною мірою залежать від характеру фіксації фондоутворювачем свого творчого процесу. До складу документів фонду особового походження вченого входять документи, які мають аграрно-наукову і історико-культурну цінність, а саме:

- *документи наукової та творчої діяльності фондоутворювача* (наукові дослідження (дисертації), монографії, автореферати дисертацій, статті, розвідки, нариси, передмови, тексти доповідей та виступів, рецензії, інструкції, методичні розробки, лекційні курси, авторські винаходи тощо);

- *біографічні документи фондоутворювача* (посвідчення, атестати, дипломи про одержання освіти, присвоєння наукових ступенів та почесних звань, різноманітні довідки, автобіографії, щоденники, анкети, подяки тощо);

- *документи службової, громадської, політичної та іншої діяльності* (програми наукових конференцій, семінарів, буклети, відрядження тощо);

- *епістолярій* (особистий, службовий);

- *документи побутового та майново-господарського характеру;*

- *документи про фондоутворювача та увічнення його пам'яті* (архівні документи, бібліографічні покажчики праць вченого, статті про вченого тощо);

- *документи, зібрані фондоутворювачем для творчої роботи;*

- *зображувальні документи (фотографії) та колекції.*

Умови використання документів особового походження детально фіксуються у договорах дарування. З урахуванням чинного законодавства термін обмеження користування документами особового походження не повинен перевищувати 75 років з моменту їх створення.

Доступ до документів, що є об'єктами авторського і суміжних прав та права інтелектуальної власності, надається на загальних підставах, якщо інше не передбачено письмовим розпорядженням суб'єкта права (фондоутворювача чи іншої особи) або його спадкоємців.

З моменту надходження до архіву для постійного зберігання всі документи фонду особового походження вченого-аграрія стають державною власністю, не підлягають поверненню, купівлі чи продажу.

Порядок ознайомлення із матеріалами фонду особового походження здійснюється відповідно до поданої письмової заяви та дозволу керівництва установи. Академічним установам, дійсним членам та членам-кореспондентам НААН архівні матеріали видаються з метою тимчасового користування за межами установи після погодження з дирекцією, але не більше, ніж на десять днів.

Науково-дослідницька робота та ознайомлення із матеріалами фонду особового походження дозволяється лише після повного завершення науково-технічного опрацювання документів.

Таким чином, архівний фонд особового походження ННСГБ НААН створений з метою збереження наукових і творчих матеріалів, біографічних, рукописних, епістолярних та інших документів особового походження видатних постатей, першочергово вчених-аграріїв України.

РОЛЬ ПОШУКОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ В ОПТИМІЗАЦІЇ ВІДБОРУ ІНФОРМАЦІЇ В РЕФЕРАТИВНОМУ ЖУРНАЛІ «АГРОПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС УКРАЇНИ»

Романчук Л.О.

Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН (м. Київ)

За 25 років незалежна Україна зайняла достойне місце в світовому інформаційному просторі і в умовах реформування агропромислового виробництва вирішує проблеми розробки і впровадження системи інформаційного забезпечення АПК на основі найновітніших технологій, зокрема системи реферування потоку вітчизняної наукової сільськогосподарської інформації.

Незаперечним є той факт, що реферативний журнал (РЖ) – це вікно в індустрію науки, її інформаційне джерело, засіб пошуку та обміну інформацією.

Слід зазначити, що РЖ «АПК України» у непростий час становлення аграрних реформ взяв на себе функцію інформаційного забезпечення АПК з метою підвищення ефективності наукових досліджень, першочергового вирішення проблем, спрямованих на збільшення обсягів виробництва нових, економічно вигідних наукових розробок, які забезпечують максимальну віддачу й ефективне використання світового досвіду та національного наукового потенціалу, що представляє значний інтерес для науковців, фахівців та